

Nicolaus Schütze

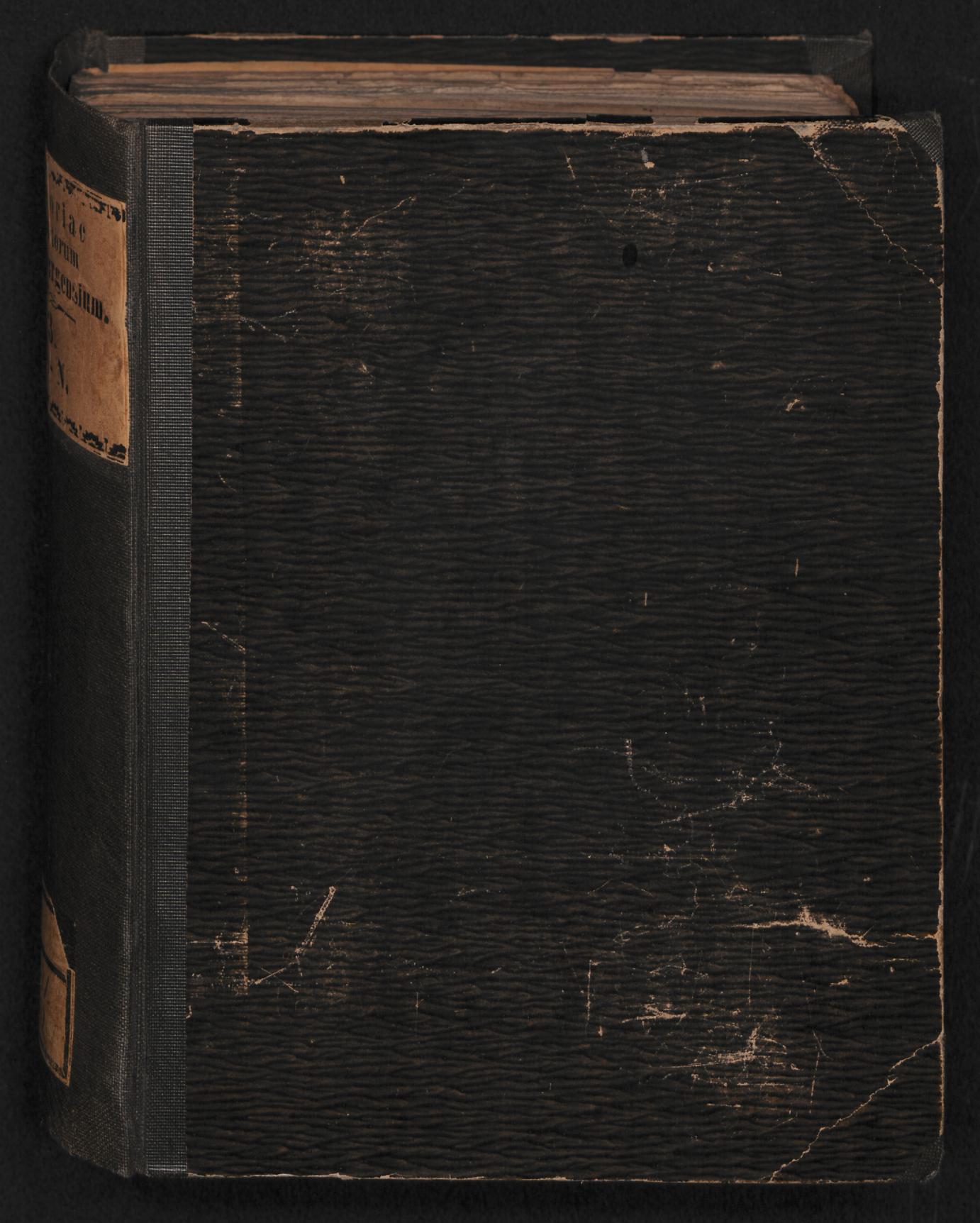
Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Nicolaus Schütze/ I. U. D. & Profess. Ad Exequias Quas ... Dn. M. Joanni Huswedelio, Graecarum Literarum, & Philosophiae Practicae Professori ... Omnes omnium ordinum Cives Academicos amice invitat

Rostochii: Kilius, 1651

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn75628192X>

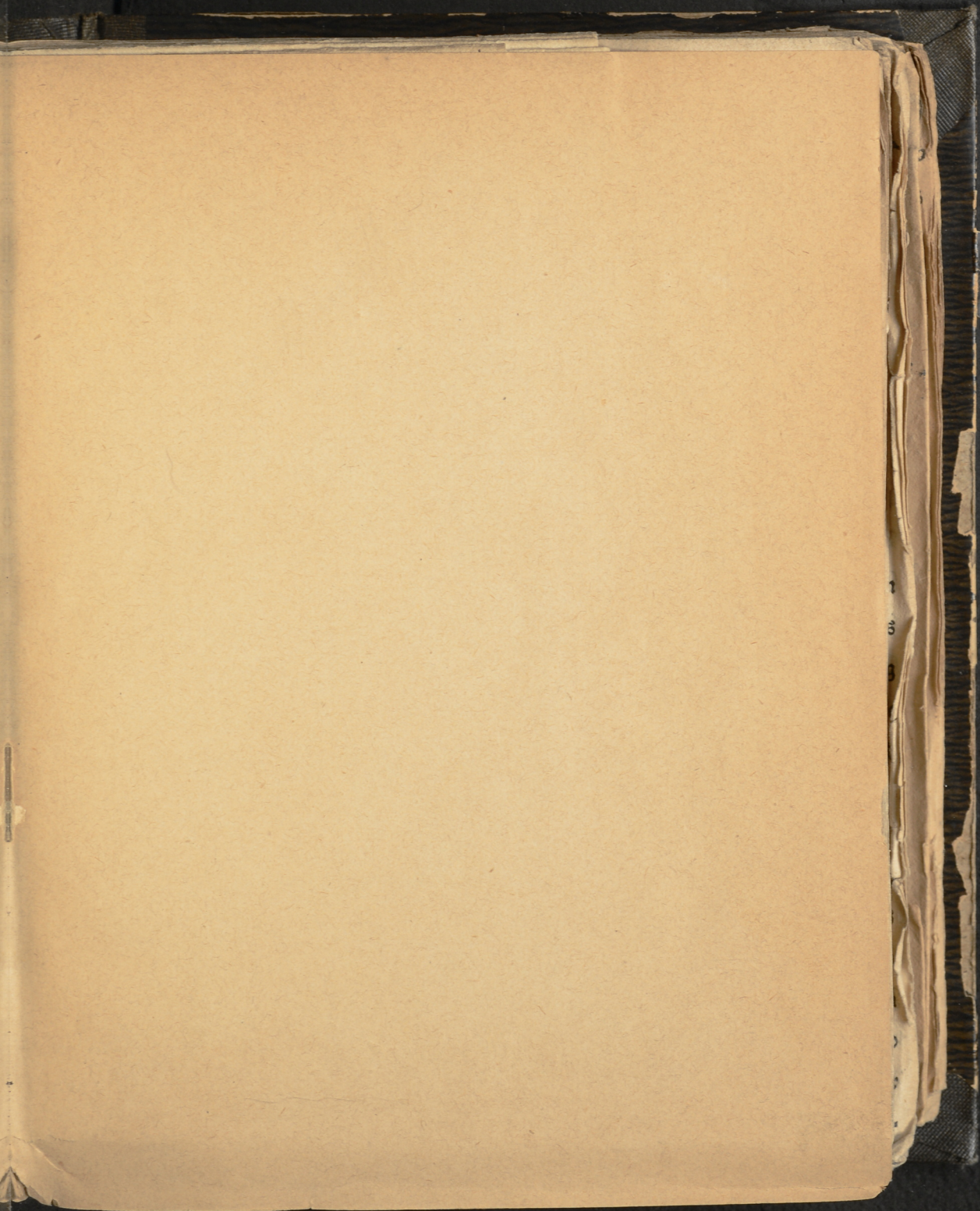
Druck Freier Zugang

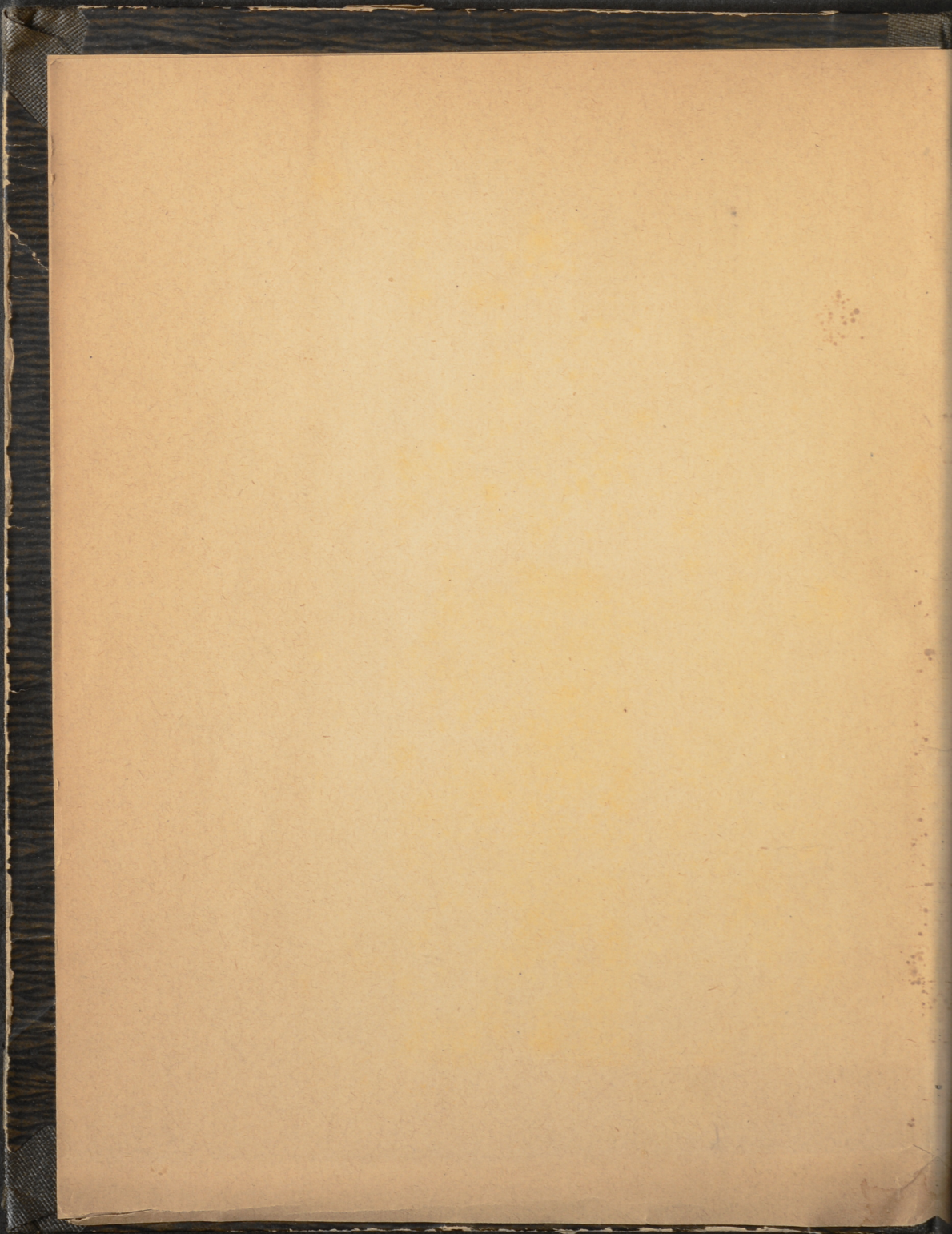

Uiac
orum
regium.

Vol. 241. (3.) <SON>

16
297

PROGRAMMA

QVO

RECTOR

Universitatis Rostochiensis

NICOLAUS Schütze/J.U.D.

& Profess.

AD EXEQVIAS

QUAS

Viro Clarissimo, Excellentissimoq;

DN. M. IOANNI

HUSWEDELIO,

Græcarum Literarum, & Philosophiæ

Practicæ Professori optimè merito, Facultatis

Philosophicæ amplissimo Seniori,

Marito suo desideratissimo

Vidua mestissima

paratas capit,

Omnes omnium ordinum Cives

Academicos amicè invitat.

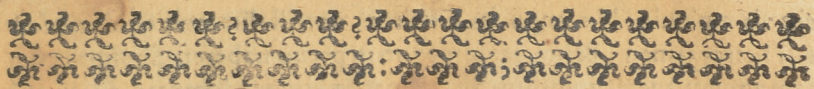
—(o)—

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILH, Acad. Typogr.

Anno M. DC. LI.

Aud ita longo annorum intervallo sum-
 mos Theologiae Vates **QUISTORPIUM** pri-
 mum, dehinc **COTHMANNUM**, seculi pariter
 atq; Academiae hujus ornamenta, publico omnium
 dolore extulimus, quibus longior per aetatem vita,
 feliciter per virtutem & probitatem fatum voto no-
 stro contingere debuerat. O verè miseram & infelicem Academiae con-
 ditionem, quae tantis orbata luminibus, **HUSWEDELIUM** quoq;
 qui unus, in Philosophico quidem ordine, ex veteri illo supererat nu-
 mero, efferre cogitur? Quamvis enim naturalis eorum imprimis vi-
 deatur excessus, qui octogenariis proximi (qui summus vitae nostrae ter-
 minus ipsis divinis oraculis definitus est) obeunt; neque prodigii quic-
 quam aut miraculi habeat, extingui lampada, cui oleum deest: aut
 expirare & cadere flosculum, qui maturitate ipsa exaruit; viros tamen
 adeò magnos, & quos Orbis admiratur, ex uno loco intra tam paucos
 annos surripi fatis, ingentiae tristi augurio carere vix potest. At quid
 lectui stilum immergamus, aut muliebribus lamentis lugeamus
 ademptam; erigamus potius animum, & aquam feramus mente acerbi-
 tatem nostrae sortis, funusque prolixè, quàm possumus significatione
 honoris atq; officii, afficiamus potius, & quae de sublata vita habemus,
 exponamus, ne, quos ad exempla laudum atque aeternitatem nominis
 natura genuit, sine ulla commendatione, tanquam fugitivi, elabantur;
 cum Romanos, in castris etiam, in conspectu hostium, ac bellico tu-
 multu, quoties praecleara virtus aliqua è terris commigraret, Parentes,
 patriam, ac genus universum Ejus, qui defunctus esset, commendasse
 legamus. **HUSWEDELIUM** igitur nostrum in lucem hanc anno
 Christi supra millesimum quingentesimum quinto & septuagesimo edi-
 tum Hamburgum excepit, celeberrimum illud Germaniae emporium,
 urbs ampla & copiosa. Parentes habuit non clari illos generis, famae
 tamen & opinionis bonae; Patrem **HANSONEM HUSWEDE-
 LIUM** pictorem, & tribus suae Magistrum: matrem **MARGARE-
 TAM GRAVIAM**, lectissimam foeminam. In puero statim excel-
 lens, & omnis egregiae artis capax ingenium, atque incredibilis memo-
 ria

riæ vis emicuit. His impulsus Genitor, non ille literatus quidem; sed qui literas tamen, & literatos, magno in pretio haberet, filiolum, cum jam annum ageret quintum, Scholæ patriæ erudiendum tradidit, in quâ prima Musarum elementa adeò feliciter imbibit, ut ea, in Examine quodam publico, BERNHARDUS VAGETIUS, & cæteri qui tunc examini præerant, cum maximè commendarint; VAGETIUS insuper, cum forte in scriptura ejus, quâ versus ab initiis humilioribus exorsus in altum duxerat, re in jocum versâ, addiderit: *tu quidem ad altiora videris contendere.* Quod augurium puer arripuit, & conatibus maximis atque omni contentione nervorum, sub eruditissimo præceptore tum temporis CHRISTOPHORO SYLVIO, viro & Poëtâ optimo, à quo præcipuè ad Poëticum studium animabatur, eos progressus fecit, ut ex herbescenti illa segete jam tum certissimam omnes messis futuræ conjecturam capere poruerint. In secundam, ut vocant, Classem evehctus studio rû soctum fortitus fuit JOANNEM à WOUWER, cum quo tantâ excitatæ mentis industriâ; tanto inflammati pectoris fervore, tantâ sedulitate & diligentia tractavit literas, ut quotidie major esset eruditionis accessio, quàm ætatis. Omnia enim cupiditate quadam devorabat, vigilantissimo studio penetrabat, assiduâ contentione superabat. Sermones utriusque linguæ Latinæ & Græcæ in qua postea regnum obtinuit, ita jam edoctus erat, ut aliis, quamvis ætate multò provectoribus, classicos in iisdem scriptores cum fructu prælegeret atq; interpretaretur. Cujus rei indicia quamplurima extant: nec desunt, qui hoc fando ab aliis acceperunt. Cùm igitur artium & linguarum fundamenta in scholâ patriâ probe jecisset, suâsu amicorum, & permissu matris indulgentissimæ (nam pater decesserat interim) in Academiam nostram amandatus est, in qua NICOLAO WILLEBRANDO, J.U.D. & MARTINO BRASCHIO illo Ethices, hoc Logices Professoribus, viris excellentissimis, tam familiariter usus fuit, quàm qui familiarissimè. Quorum suffragiis etiam, cæterorumq; consensu, post luculenta satis specimina edita, jure optimo, summâ Philosophiæ laureâ ornatus fuit: quod contigit anno clo lo XCVIII. Cognovimus primam vitæ HUSWEDELI partem, quam patriâ in scholâ & academiâ nostrâ discendo potissimum confecit: nunc reliquum vitæ ejus curriculum videbimus. Quia verò non ita agitur, cum rebus humanis, ut una tellus præclara omnia ingenia includat: exterâs etiam visere Academias statuit. Rostochio igitur Witebergam-

concessit, ubi commoratus aliquantisper satis arctam cum summis
 Theologis HUNNIO, BRODERMANNO, HOMELIO,
 ut & ERASMO SCHMIDIO, Græcarum literarum Professore
 publico (at quantis viris!) amicitiam coluit. Testes hujus rei sunt
 literæ ad Nostrum tanquam familiarem suum frequenter ab iis perscri-
 ptæ. Illinc per interiorem Germaniam in Austriam & Bavariam pene-
 travit. In reditu Basileam Rauracorum, Argentoratum, Tubingam,
 & cæteras Academias fere omnes salutavit. Cùm Heidelbergam per-
 venisset, nihil ei prius vel antiquius fuit, quàm ne indignus videretur,
 amicitia viri nunquam satis laudati JANI GRUTERI, Jurisconsul-
 ti: cujus inter laudes eximias non minimum ea locum meretur, quod
 nullus hoc viro, nec diffidente invidia, præclarior sit meritis de tot scri-
 ptoribus Romanis. Ab hoc, sine fuce, & more majorum, inter paucos
 in familiaritatem receptus est. Rediit Helmstadii, quod non in mini-
 mæ felicitatis suæ parte ponere solebat, cum CASELIO, viro ad mi-
 raculum & invidiam erudito, amicitiam iniiit: quæ conversatio pruden-
 tiam ejus mirificè acuit, atq; ornavit. Cùm Rostochium reversus inge-
 nii simul & eruditionis præstantiam approbasset mirificè omnibus, idq;
 & extra Academiam incepisset clarescere, factum est, ut ad Conrecto-
 ris munus in Scholam Suerinensium evocaretur, quas partes summò
 studio & fide aliquamdiu administravit. Cùm verè præclarissimæ lubi-
 dinis cupiditas, adeundi visendiq; Belgii eum teneret, quod tum cætera
 felicitas, tum clarissimorum virorum famalate ostentabat, eò se contu-
 lit, & amicitiam cum JOS. SCALIGERO, cujus nomen sine hor-
 rore & religione commemorare vix possumus, cum DOMINICO
 BAUDIO, VULCANIO, & aliis magni nominis viris contraxit.
 Quàm præ cæteris Nostrum in oculis tulerit BAUDIUS, ille *facilis*
contextor Iambi, ex ejus videre est epistolis, quas perennitati seculorum
 consecravit. Ita enim ille C. I. Ep. 90. ad CL. KIRCHMANNUM:
Et scriptio tua per mihi accepta fuit. & commendatio viri ornatissimi JO AN-
NIS HUSVEDELII, qui tamen si eâ probitatis & eruditionis indole præ-
ditus est, ut omnium bonorum amicitia dignissimus esse videatur, tamen non
exiguam apud me pondus habuit judicii tui auctoritas, cui jure plurimum
tribuo. Innotuit tum temporis & PAULO MERULÆ, clarissimo
 & literarum omnium consultissimo viro, qui Nostrum eâ lege atq; con-
 ditione in ædes suas receperat, ut ejus operâ filiorum suorum teneret

ætas ad capiendam virtutis & liberalium artium disciplinam institueretur: Id quod egregie etiam processit. Post id tempus ad munia publica adhibitus est. Cum enim in schola patria Conrectoris munus vacaret, & ad id sustinendum ornandumque ipse publicis literis vocaretur, permisit se & providentiæ divinæ, & amicorum hortatibus, inter quos familiam ducebant ALBERTUS ab Eitzen & EVERHARDUS TWESTRENGIUS, qui tùm Lugduni Batavorum studiorum gratiâ cum ipso agebant (quorum alter Consularem hodie adhuc dignitatem apud suos magna cum laude sustinet, alter Senatoriâ defunctus decessit) eamque provinciam in se suscepit, id quod accidit anno cl̄o l̄oc V. In eo munere præclarè adeo se gessit, ut, licet mediocre nihil de eo speraretur, opinionem tamen omnium longissimè vinceret. Quibus quantisque laboribus, vigiliisque, quantâ fide atque dexteritate utilitates & commoda juventutis, per ipsum decennium, heic promoverit, quot egregiæ animæ, ex ejus ludo, velut ex equo Trojano, prodierint, novistis ipsi, & haud ita pridem testatus id demum est *ô deiva*, vir apud suos & externos magnæ existimationis, Græcarumque literarum juxta ac Latinarum callentissimus. Multi, sed vano credulitatis errore persuasi putant (ut sunt prona ab eruditione in ambitionem, ab ambitione in vecordes factus hominum ingenia) in vilioribus habendas, quæ erudiendæ juventuti impenduntur, curas: Statimque pædagogicas sordes etiam eis objiciunt, in quibus plus quàm professorium splendorem admirari debebant. Rarum sane munus, & inter utilissima publico egregio studia ponendum, provisu, ac sollertia gubernare res Scholasticas. Quod qui eruditioni tantum deputant, aliquando nebulam in pariete pingunt. De provincia hac Scholastica audite sultis, nisi grave est, elogium magni illius BAUDII, quod ex ejus C. I. Ep. 87. ad Joannem à Wouweren perscriptum vobis excerptimus: *Literas hasce perferendas dedi JOANNI HUSVVEDELIO populari vestro, cui decretam provinciam docendæ secundo loco juventutis vestræ lator & gratulor. Hoc satius &c. Exornabit, ut auguror, imò confido, hanc honestissimam Spartam, licet vulgò haud ita videatur, ac ne maximæ quidem parti eorum, qui supra vulgus sapere sese postulant. &c. Pluris enim interest eam atatulam rectè institui, quæ suo nisu insistere studiis nequit, quàm eos qui sine cortice nare, & suis (ut ita dicam) auspiciis rem gerere possunt. Hæc ille, & quæ sequuntur pluria. Anno cl̄o l̄oc XV, Rostochium cum familia sua remigravit,* præfi-

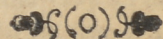
8

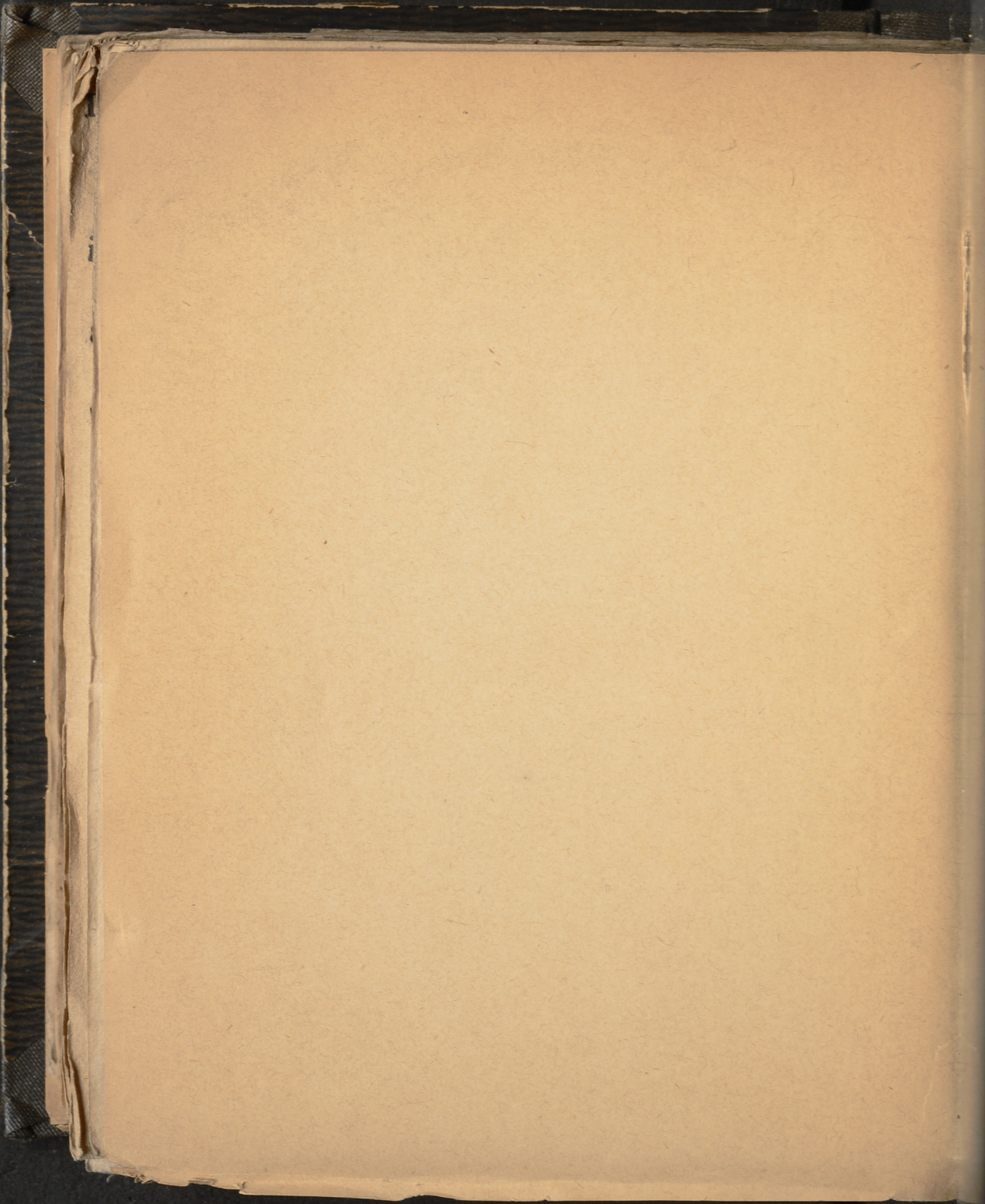
præficiendus & Scholæ Senatoriæ, & Græcarum literarum professioni publicæ, in Academia. Illam functionem summâ cum laude, integro quinquennio Rector & moderator; hanc pluribus annis, junctâ Philosophiæ Practicæ professione, legendo, disputando, commentando, cum immortalis nominis sui gloria, publicè rectè atq; ordine sustinuit. Pendebat à docentis ore in Auditoriis publicis ipse flos Academicæ juventutis. Hic, quicquid eruditio, artes, prudentia, usu; oratio, cultus, sententia, invento recondiderat; expromsit, explana vit omnia. Juventuti, quæ discendi studio, licet sæpe intemptivo, sæpe præpostero, ipsum adibat, obvius semper & exposituserat. Quod salutationes & colloquia exemerant diei, nocturnus labor repensabat. Erat omnium delitium & amor. Et quemadmodum augusta illa ac verè generosa Amazonum Regina nihil se usquam vidisse proclamabat, nisi Alexandrum Magnum vidisset; ita nemo Rostochium se vidisse putabat, qui HUSWEDELIUM non viderat. Cùm verò pestilens illud Martis sidus annis clc lxxc XXVI. & sequentibus hanc provinciam, ut & universam Germaniam contagioso suo halitu afflaret, in patriam velut asyllum quoddam & receptaculum confugit, ibidemq; Scholæ & illustris Gymnasii regimen in se suscepit, cui tantisper præfuit, donec odio quorundam ac invidiâ, quæ eminentes virtutes maximè sequitur, fatigatus, Spartam hanc ultrò deserere sibi consultum putaret. Quo facto in Academiam nostram reversus Professioni, quam vacuum reliquerat, denuò susceptus fuit. Quas partes eò usq; laudabiliter administravit ac gessit, dum inter emeritos censeretur. Quæ intra Vestæ penetralia liberali custodiâ asservavit hætenus ingenii monumenta, luce publicâ longè dignissima, adduci non potuit, ut erat fugitans ambitionis & ipse sui contemtor, ut publici juris faceret. In divinæ Poesios studio quem non longo intervallo post se reliquit? Omnia ad Musæ veteris genium aspirant, & in affectatâ simplicitate atq; naturali pulcritudine assurgunt. Theologiæ, Polemicæ imprimis scientissimus fuit. Concionando se quoq; cum juvenis adhuc Suerini ageret, aliquoties exercuit. Anno clc lxxc VII legitimis nuptiis in matrimonium sibi junxit lectissimam & florentissimam virginem JESAM; viri integerrimi & honestissimi JOANNIS SIMMERI filiam. Ex qua quinq; pater, tres pueros, puellas binas sustulit. JOANNES primus ut & secundus infantes adhuc acerbo funere meriti sunt, quæ fata & puellas MARGARETAM atq;

atq; ANNAM MARIAM eadem mansere. Superest vir excellentissimus, clarissimus atq; experientissimus DN. JOANNES ALBERTUS Medicinæ D. qui Hamburgi medicinam magnâ laude facit. Is præsens ut & mater optima, mariti parentisq; sui obitum veris & amarissimis lacrymis prosequuntur, inq; societate luctus sui amplissimum Patrum & universam Academiam facile trahunt. Corpus Noster fortius erat fat firmum & validum, morbisq; minimè obnoxium: Sed per aliquot tempus non tam ex valetudine, quàm vitio ætatis, quæ ipsa est morbus, debilitatem membris inductam sensit, adeò ut obsequi non possent imperio rationis, quæ deinceps quoq; aliquod deliquium passa fuit. Aurium verò sensus ad extremum usq; vitæ decursum perstitit ipsi integer, quare ad preces rogatas constanter respondit, & ad lectionem Psalmi octogesima sexti valde commoveri visus est, insuper & maximopere delectari repetitâ lectione Psalmi trigesima noni: nec lacrymis abstinuit, cum audivit Regem & Prophetam quiritari: *à castigatione manus tue propter iniquitatem ego defeci, cum enim corripueris hominem propter peccata, tunc consumitur tanq. à tineâ pulcritudo ejus: profecto omnis homo vanitas. Exaudi orationem meam & deprecationem meam auribus percipe &c.* Inter has & alias preces ac suspicia d. XXII. Octobr. horâ IV. matutinâ defecit tandem placidissimo resolutus obitu, cum non amplius octiduo lectulo prorsus affixus decubisset. Non illum in medio cursu vita deseruit, sed à portu non procul consistentem ad portum abripuit. Atq; hunc finem habuit summus & singularis prorsus vir, non autem ejus memoria, quam piè inviolateq; semper venerabimur. Non omnis obiit; vivit, famâ apud homines, immortalis: cælesti gloriâ apud Deum, æternus.

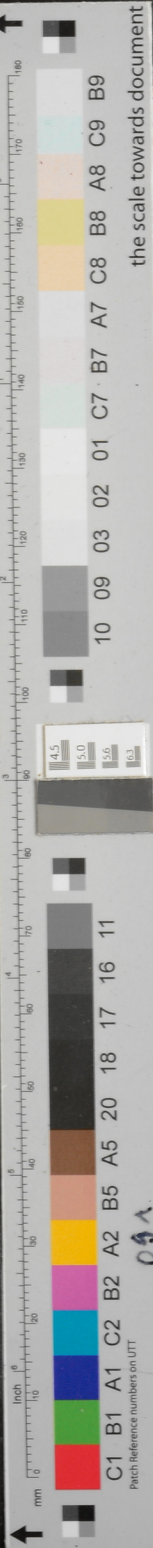
Corpus, hospitium illius egregiæ animæ, quæ târras omnes nomine suo implevit, hodie ad horam I. postea tumulo componetur; vestrum erit, CIVES ACADEMICI, viri de Academia nostra & re literaria optimè meriti funus frequenter deducere & comitari. Id quod facturos vos, vel non monente me, omninò confido. P.P. die ult. Octobr. Anno clb Ibc LI.

*Conventus fiet in aede Jacobæâ hora I.
pomeridianâ.*

the scale towards document

Image Engineering - Scan Reference Chart - TE263 - Serial No. 09A
Patch Reference numbers on UTT

ges ac Principes sæpè attoniti audivere : Sua-
eminentis vim , non secus ac Demosthenici
petum imperij Proceres sæpè sensere. De
non tantum privati, sed & publici partibus,
inis forma, de religionis purioris vindicijs,
ibus rectè instituendis, litium prolixis telis
ad publicam salutem conservandam necessa-
ovellorum nostri ævi, novas Utopias somni-
lut alter Sulpitius, studio, usu, experiètiâ, &
sed & archivis actisq; publicis haustâ scientiâ
planè lepore differebat. Deniq; Encomio Lucij
storû disertissimû & oratorû jurisperitissimû
t. Accedebat naturalis cum decenti venustate
ta gravitas, in divino cultu pietas, in homini-
s, in negocijs expediendis dexteritas, in adver-
peris continentia, in fortunæ instabilitate
quâ bonæ conscientiæ scuto munitâ, omnes
umniarum, invidiæ & livoris ictus ac morsus
repulit. Aulicis negocijs gravibusq; causis
& occupatissimus fuerit, semper tamen
in respexit, ejus ut quondam alumnus, ita
as defensor, imò & excultor perpetuus fuit.
ioz. viro consultissimo Joanne Albino, pandectarum Pro-
fente, eidem in officio susceptus & in collegium Juridici
us fuerit; præstitit se quoq; in hac vitæ statione fidum
siones crebræ, publicæ curæ & molestiæ, eum aulicos &
iri & Labeonis Jcti exemplo annum quasi cum labori-
quibus tamen cum sensim nimis irretiri & aulæ astringi
caria viri consultissimi Christiani Obmichij J. D. exitij,
demicum sibi creditam, luculenter fœneravit. Virtuti-
n adversus affectuum motus, & adversitatum impetus
mavit, seq; invictum reddidit : ast à morbis corporis se-
otius quò animo fortior, eò semper fait corpore debiliore
um in itinere quodam officij ratione suscepto, correptus
ti initio typum tertianæ simplicis gessit, ita non multò
sentavit, & in ædis inducijs indultis, majori paulò post
suans, incrementum sumpsit, in quartanam degenerans,
Accesserunt lienis & mesaræi obstructiones, & quart-
ples scorbutus, perennis itidem à capite ad fauces & pul-
alcens indelinens tussis, cujus vehementia, venula pul-
monum